CULTURAL LANDSCAPE OF TRADITIONAL HOUSE COMPOUNDS IN TERENGGANU

LONGUET CHRISTINE @ ROHANI BINTI ABDULLAH

A thesis submitted in fulfilment of the
requirements for the award of the degree of
Master of Science in Architecture

Faculty of Built Environment
Universiti Teknologi Malaysia

FEBRUARY 2007

ABSTRACT

As it was observed that Terengganu traditional residential landscapes are disappearing fast, it seemed obvious that something had to be done before oblivion sets in. Therefore, taking the traditional houses compounds as basic building blocks of the traditional villages, a survey on 16 house compounds found mostly in the valley of the Terengganu River, was conducted. The study was aimed at demonstrating i) that these units have a particular identity, ii) that they are valuable assets to the state as cultural landscapes. The 16 house compounds have been divided into four categories or types, based on socio-economic differences amongst the inhabitants reported in background literature on Terengganu, i.e: "*rakyat*", "aristocrat", "clan heritage" and "farmer". The investigation entails the use of pictures, interviews, lists of features and sketch plans of the house compounds. The findings are presented in tables of frequencies revealing priorities for each type: "*rakyat*" - household activities, "aristocrat" -status symbols, "clan heritage" -family ties, and "farmer" -harvest and storage. The resulting "portraits" are then analysed against a series of seventeen criteria for cultural value drawnd the literature on cultural landscape assessment. In conclusion, the landscape in the house compounds are found to present varying identity types, homogeneity, variety, symbiosis and ethic norms, and hence qualify as cultural landscape. This can be considered as a valuable indication for the rest of the house compounds in ancient villages. The research intends to serve as a first stage framework towards further course of action to document and /or to preserve what remains of the identified heritage in Terengganu.

ABSTRAK

Menyedari bahawa landskap kediaman tradisi di Terengganu sedang menghilang dengan cepatnya, sesuatu patut dilakukan sebelum ia luput untuk selamanya. Dengan menganggapkan perkarangan rumah tradisional sebagai asas kepada kewujudan kampung tradisi, satu penyelidikan terhadap 16 buah perkarangan rumah yang kebanyakannya terdapat di lembah Sungai Terengganu telah dijalankan. Penyelidikan bertujuan untuk membuktikan i) bahawa perkarangan rumah tradisi mempunyai identiti tersendiri; ii) dan bahawa ia adalah sesuatu yang bernilai bagi negeri Terengganu sebagai landskap budaya setempat. Enam belas kediaman dan perkarangan tersebut telah dibahagikan kepada empat kategori, berdasarkan perbezaan sosio-ekonomi di antara penduduk dan kajian awal negeri Terengganu, iaitu: “rakyat”, “bangsawan”, “warisan keluarga” dan “petani”. Penyelidikan ini menggunakan gambar, temuduga, inventori dan lukisan pelan ringkas kediaman dan sekitaran. Hasil kajian disenaraikan dalam bentuk jadual yang menunjukkan kekerapan beberapa elemen yang mendefinasikan sebilangan ciri ciri khas bagi setiap jenis landskap. Gambaran tersebut kemudian dibandingkan dengan 17 kriteria yang telah digunakan oleh pakar dalam bidang senibina dan landskap budaya bagi mendapatkan nilai budayanya. Pada kesimpulannya, perkarangan rumah tradisional yang telah dikaji telah terbukti mempunyai pelbagai ciri identiti tersendiri seperti: berkategori, mempunyai persamaan, pelbagai, simbiotik, beretika dan adalah layak sebagai landskap budaya. Ini boleh dianggap sebagai petanda yang kuat bagi lain lain kediaman tradisi yang masih ada. Kajian ini diharapkan dapat menjadi langkah pertama ke arah tindakan lanjut dalam mendokumentasi dan seterusnya memelihara warisan yang telah dikenalpasti di Terengganu ini.